

Sayı : B.14.0.BHİ.0.00.00.00 - 639 / 120
Konu : Yazılı Soru Önergesi

23.08.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-120.07-7/8112-116743-71905 sayılı yazı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın, "KOBİ'lerin kullandığı kredilere" ilişkin olarak tarafıma yönelttiği (7/8112) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu Bilgi İçin İrtibat: Erol Üstünel - Şube Müdürü
2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon : 312 201 60 94

Faks : 312 219 67 38

e-posta : erolus@sanayi.gov.tr

Elektronik Ağ : www.sanayi.gov.tr

Evrak bilgisine www.sanayi.gov.tr adresindeki e-hizmetler bölümünden, "MVVJQTWA523D" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

Türkiye'deki firmaların yüzde 99'unu oluşturan ve istihdamın yüzde 75'ini sağlayan KOBİ'lerin (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) bankalardan sağladığı kredilerin toplam krediler içindeki payı 2012 yılının ilk üç ayında önemli ölçüde gerilemiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun verilerine göre 2011 yılının son çeyreğinde en hızlı artan kredi türü olan KOBİ kredileri 2012 yılının ilk çeyreğinde ise yüzde 1 ile en düşük artışın görüldüğü kredi türü olmuştur. 2011 yılının ilk çeyreğinde KOBİ kredileri yaklaşık 10 milyar TL artarken 2012 yılının ilk çeyreğinde sadece 1,6 milyar TL artmıştır.

Bu kapsamda;

SORU 1- 2012 yılının ilk çeyreğinde KOBİ kredilerindeki düşüşün nedeni nedir?

CEVAP 1- Bankalarca reel sektöre kullandırılan kredi hacimleri çeşitli içsel ve dışsal faktörler tarafından etkilenmekte, bundan dolayı da söz konusu kredi hacimleri gerek uzun yıllar ve gerekse çeyrek dönemler itibarıyla dalgalanmalar (iniş ve çıkışlar) gösterebilmektedir. Bu doğal bir olgudur. Nitekim bu soru önergesinde de, "*KOBİ kredilerinin 2011 yılının son çeyreğinde en hızlı artan kredi türü olduğu*" tespitine yer verilmiştir. Tıpkı diğer bazı ekonomik göstergelerde olduğu gibi, kredilerin de sürekli artması mümkün değildir ve burada görülebilecek kontrolsüz bir genişlemenin ekonomide olumsuz yan etkilerinin olabileceğinin hesaba katılması gerekir.

Esasen, Bankalar tarafından Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna (BDDK) yapılan raporlamalardan elde edilen verilere göre, 2012 yılının ilk çeyreğinde tüm kredi türlerinin "artış hızı" önceki yılın aynı dönemine göre bir miktar gerilemiş, KOBİ kredilerindeki artış da, bu çerçevede %2,3 (3.807 milyon TL) ile sınırlı bir düzeyde kalmıştır.

Ülke büyümesinin geçen yıla göre bu yıl daha düşük gerçekleşiyor olması ve dünya ekonomisindeki çalkantılar tüm kredilerde olduğu gibi KOBİ kredilerinin artış hızında da bir azalma meydana getirmiştir. Ayrıca; ekonomideki belli başlı kırılganlıkların önüne geçilmesi amacıyla alınan tedbirler tüm kredileri etkilediği gibi KOBİ kredilerini de etkilemiştir.

SORU 2- 2012 yılının ilk çeyreğinde KOBİ kredilerindeki düşüşün arkasında bankaların yüksek oranda kısa vadeli dış borç ödemelerinin etkisi nedir?

CEVAP 2- Bankacılık kesiminin 2012 yılının ilk çeyreğinde temin ettiği yurtdışı borçlar ve geri ödemeler birlikte dikkate alındığında, yurtdışından sağlanan fonlamanın azalmadığı, hatta net olarak artış gösterdiği görülmektedir. Dolayısıyla, bankaların yurtdışı borç ödemelerinin bahse konu dönemdeki KOBİ kredilerinin artış hızı üzerinde olumsuz bir etkisi bulunmamaktadır.

SORU 3- Bankalar KOBİ'lere kredi verirken, kredi başvurularının 3 - 4 katına kadar teminat ve kefil istemektedir. Bu nedenle KOBİ'ler krediye ulaşmakta sıkıntı çekmektedir. KOBİ'lerin krediye ulaşma noktasındaki sorunlarını çözme konusunda somut bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 3-Kredi teminatlarıyla ilgili kriterler, 5411 sayılı Bankacılık Kanununda detaylandırılmıştır. Nitekim, söz konusu Kanunun "Karşılıklar ve Teminatlara" ilişkin 53 üncü maddesinin birinci fıkrası *"Bankalar, krediler ve diğer alacaklarla ilgili olarak, doğmuş veya doğması muhtemel zararların karşılanması ve bunlar dışında kalan varlıkların değer azalışları için(...) garantilerin ve teminatların alınmasına, bunların değerinin ve güvenilirliğinin ölçülmesine (...) ilişkin politikaları oluşturmak ve uygulamak, bunları düzenli olarak gözden geçirmek, tüm bu hususları icra edebilecek gerekli yapıları tesis etmek ve işletmek zorundadır. Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurulca belirlenir."* hükmünü amirdir. Bahse konu Kanuna ilişkin alt düzenlemelerde ise teminatların değerlemesi ile özel karşılık ve öz kaynak hesaplamasında dikkate alınması gibi hususlara yer verilmektedir.

Öte yandan, bu konuda yakın tarihli bir gelişme daha olmuştur. Öyle ki KOBİ'lere ait riskler; Basel II kapsamında hazırlanıp 28/06/2012 tarih ve 28337 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin", *"Risklerin sınıflandırılması"* başlıklı 6'ncı maddesinde perakende alacak sınıfına dâhil edilmiş ve bahse konu Yönetmeliğin ekinde de % 75 risk ağırlığına tabi tutulmuştur.

Dolayısıyla, bu şekilde KOBİ'lere kullanılacak perakende kredilerin maliyeti düşürülerek bankaların kredi kullandırma imkânları arttırılmıştır. KOBİ'lerin teminat getirmesi durumunda ise, bankaların kredi kullandırma imkânlarının daha da yükseleceği düşünülmektedir.

Ayrıca, KOBİ'lerin kredi teminatı sorunlarının çözümüne yönelik olarak, işletmelerin kullanacakları kredilere kefalet sağlamak amacı ile 1993 yılında kurulmuş olan ve KOSGEB Başkanlığının da ortak olduğu **Kredi Garanti Fonu A.Ş.**, küçük ve orta ölçekli işletmelere sağladığı kefaletle bu işletmelerin, finansmana ulaşımını daha da kolaylaştırmaktadır.

Yine, 17/06/2009 tarihinde kabul edilen 5909 no.lu "Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 24 Haziran 2009 tarih ve 27268 sayılı Resmi Gazete'de, bu kanuna ilişkin 2009/15197 sayılı Bakanlar Kurulu'nun "Kredi Garanti Kuruluşlarına Sağlanacak Hazine Desteğine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Karar"ı 15 Temmuz 2009 tarih ve 27289 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Söz konusu Kanuna göre, KOBİ'lerin finansman imkanlarına erişimi, üretim, istihdam ve ihracatta devamlılığın sağlanması ve kefalet sisteminin etkin biçimde çalıştırılmasını sağlaması amacıyla **Kredi Garanti Fonu A.Ş. (KGF)**'ye Hazine'den 1 Milyar TL'lik kaynak aktarılmıştır. Bununla beraber, KGF'nin mali yapısı daha da güçlendirilerek sermayesi 240 milyon TL'ye çıkarılmış, bununla da daha fazla sayıda KOBİ'ye kefalet sağlama imkanı getirilmiştir.

Bu kapsamda; KOBİ'lere hizmeti daha da yaygınlaştırmak amacıyla **Kredi Garanti Fonu A.Ş.**'nin şube sayısı 2012 yılı Haziran ayı itibarıyla 33'e, anlaşmalı banka - finans kuruluşu sayısı ise, ortak bankalarla birlikte 40'a ulaşmıştır. **Kredi Garanti Fonu A.Ş.** tarafından 2012 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla toplam 3,8 Milyar TL tutarında 16294 adet kefalet verilmiştir. Toplam tutarın 1,2 Milyar TL'lik kısmına karşılık gelen 4598 adet kefalet, Hazine desteklidir.